ТАРЯАСОХИЛГЫЕ ҮДЭР ҺҮНИГҮЙ ЯБУУЛХА!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

№ 193 (4829)
ВТОРНИК
ОКТЯБРИИН
2
1945 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэ

ВКП(б)-гэй Центральна Комитет ба СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй амаршалга

Советскэ Союзай Маршал нүхэр А. М. ВАСИЛЕВСКИДЭ

ВКП(б)-гэй Центральна Комитет ба ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет болбол Улаан Армиин элитэ полководецуудай ба Советскэ Союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдые оюун бэлигтэйгээр эмхидхэгшэдэй нэгэн болохо Танине таби наһа гүйсэһэн үдэртэтнай амаршална.

ВКП(б)-гэй Центральна Комитет ба ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет болбол манай Эхэ ороной амгалан хүгжэлтэдэ саашадаа ашаг үрэтэйгөөр ажаллахын тула да энхэ элүүр ба хүсэ шадалтай ябахыетнай Танда хүсэнэ.

БУХЭСОЮЗНА КОММУНИСТИЧЕСКЭ (большевигуудэй) ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

ССР СОЮЗАЙ АРАДАЙ КОММИССАРНАРАЙ СОВЕТ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй УКАЗ

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ МАРШАЛ НҮХЭР ВАСИЛЕВСКИЙ А. М. ГЭГШЫЕ ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР ШАГНАХА ТУХАЙ

Советскэ Союзай Маршал нүхэр Василевский А. М. гэгшын түрэһэнһөө хойшо 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, гүрэнэй болон Улаан Армиин үмэнэ тэрэнэй гайхамшаг габьяатай байһые тэмдэглэжэ, нүхэр Василевский Александр Михайловичые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1945 оной сентябриин 29.

Таряахуряалгые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ!

Мүнөө таряахуряалга ба гүрэнэй тарла тушаалгын айхабтар халуун хаһа саг, эдэ хүдэлмэринүүдые дүүргэхэ шиидхэхы үдэрнүүд болон ерэбэ.

«Хуряалга—сезонно хэрэг ба тэрэ хадаа хүлеэхэ дурагүй юм. Саг соонь хуряагаа һаа—шүүхэш, гээгдээ һаа—алдахаш». Нүхэр Сталинай хэлэһэн энэ заабари мүнөө онсо ехэ удхашанартай болоод байна. Ушарынь хадаа манай республикын колхозууд таряа хуряалга ба тушаалгаар гээгдэжэ ябана. Сентябриин 25-ай мэдээгээр, манай республикын колхозууд бүхы таряанайнгаа миил 76,5 процент дүүргээд байха юм. Хуряалга дээрэ плангаа Яруунын, Заиграйн, Бичурын, Прибайкальска. Торийн, Баргажанай, Кударын аймагуудай колхозууд жэгшүүрлтэйгээр гээгдэжэ ябана.

Энэ ехэ гээгдэлэй гол шалтагаануудынь юуб гэхэдэ, хамагай түрүүн, дээрэхи аймагуудай колхозууд таряахуряалгын хүдэлмэринүүдтэ бэлэдхэл муутайгаар ба орйитожо ороһон байгаа. Тиигээдшье түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ ажалай жаяг заршамые нарин шангаар сахяагүй, нобшо удаанаар ажаллаһан ба нормонуудаа үдэр бүри дүүргэхын түлөө тэмсээгүй байгаа.

Гадна зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд «тарян хүхэ байна», «бороо хура һаатуулна» гэхэ мэтын шалтаг барижа хуряалгын хүдэлмэринүүдые хойшонь татаһан байха юм. Тиихэдэнь тусхайта аймагуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд энэ хорото һаналнуудтанъ саг соонь харюу үгөөгүй, харин хэдэн ушарнуудта энэ һаналыень дэмжэжэ һууһан байгаа.

Республика дотор таряа тушаалга тоншье хангалтагүйгөөр ябаһан зандаа. Һүүлэй үе хүртэр Хоринй, Мухаршэбэрэй, Яруунын, Кяхтын, Хэжэнгын, Бичурын ба бусад аймагууд таряа тушаалгые хүсэд ябуулжа эхилээшьедүй байһан дээрэһээ тушаалгын август ба сентябриин графигуудые бузагайгаар таһалдуулаа.

Таряахуряалгын эхилхэ үедэ республикын бүхы аймагууд ба колхозууд таряанай хуряалга ба тушаалгые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн тусхайта уялгануудые абажа Илалтын хүндэлэлдэ зорюулагдаһан Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон байгаа. Тэдэнэй абаһан уялганууд республиканска ба аймагуудай газетэнүүдтэ тунхаглагдаһан юм. Гэбэшье олонхи аймагууд энэ харюусалгатай ба хүндэтэй уялгануудаа дүүргээгүй байшоо. Большевигууд хэлэһэн үгэдөө хүрэдэг ёһотой юм. Гэбэшье дээрэхи аймагуудай партийна комитедүүд хооһон үгэеэ үгэжэрхёод, хурганя даража, элдэбын шалтагаануудые тооложо һууха юм. Эдэ шалтагаануудайнь нэгэниинь хадаа бороо хура болоно. Теэд бороо хурын оролгые урид мэдэжэ байһаншье һаа, саг уларилай ямаршье сагта таряагаа түргэнөөр хуряажа абаха ябадалда эзэн бусаар хандаһан байна. Хушалтатай тогуудые, сушилкануудые түхеэрээгүй, триер, веялкэнүүдые хүсэд заһабарилаагүй байгаа.

Иимэнүүд баримтанууд Мухаршэбэрэй, Зэдын, Кударын ба бусад аймагуудаар элирүүлэгдэбэ. ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой секретарь нүхэр Митякин, Аймисполкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ильин ба аймуполнаркомзаг нүхэр Аюшеев гэгшэд һаяхан ВКП(б)-гэй обкомой бюроһоо партийна хатуу хэһээлтэ абажа, таряанай хуряалга тушаалга дээрэ тохёолдоһон ехэхэн дутуу дундануудаа ойрын хэдэхэн үдэрнүүд соо сүм усадхаха гэжэ уялгалагдаһан байна.

Мүнөө хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдэй тон халуун үе гэшэ. Таряахуряалгын ба тушаалгын хүдэлмэринүүдэй хажуугаар, мал адууһандаа тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри, намарай тарилга хэхэ ба намарай пар хахалха хүдэлмэри, овощь ба хартаабха хуряаха болон гүрэндэ тушааха хүдэлмэри дабхасажа ороод байна. Тиимэ дээрэһээ колхозпигуудай ажалые зүбөөр хубаарилан табиха ябадал хамагай шухала болоно. Энээнипе колхозой түрүүлэгшэнэр, аймагуудай партийна, советскэ ба газартаряалангай органуудай хүтэлбэрилэгшэд гол анхаралдаа абажа, хүдэлмэриингөө хүсые нарианаар хэрэглэхэ, бэшэ тээһээ хүдэлмэриин хүсые элсүүлхэ уялгатай.

Мүнөө городһоо колхозуудта туһалхын тулада хэдэн олон ажалшад гараба. Эдээниие һайнаар угтажа, ажалыень зүбөөр эмхидхэжэ, шадаха зэргээрынь тус тус хүдэлмэридэ табиха гэшэ тон шухала.

Мүн хамта олонитын-агитационно хүдэлмэриие бүри ехэ далайсатайгаар ябуулха хэрэгтэй. Энэ хүдэлмэриие колхозууд ба аймагуудай абаһан уялгануудые саг болзор соонь дүүргэхэ ябадалтай холбогдуулан хэхэ ушартай. Хүдэлмэриин шанар сахиха, тоо бүридхэлгые тодоор табиха, үдэрэйнгөө нормонуудые колхозник бүхэнэй дүүргэхэ ябадалые хангаха, мүрысөөнэй бүхы арга методүүдые хэрэглэжэ түрүүшүүлые шагнаха ба урмашуулха, наглядна агитациие онсо һайнаар табиха,—эдэ бүгэдэ болбол партийна организацинуудай ба хүдөөгэй агитаторнуудай арюун уялга мүн.

Хуряалгын ба тушаалгын хүдэлмэринүүдые түхэреэн сүүдхэ соо ябуулжа, таряахуряалгые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ ба гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые саг болзор соонь бүхы аймагуудай партийна, советскэ, газартаряалангай органууд эрид шууд тэмсэхэ ёһотой болоо.

Молотовой нэрэмжэтэ Горьковско автозаводой бүтээжэ гаргаһан «Илалта» гэжэ шэнэ хүнгэн автомашина байна. Энэ машиные тус завод болбол дүрбэдэхи табанжэлдэ үйлэдбэрилэн эхилхэ юм.
(ТАСС-эй фотохронико).

Манай республика дотор таряанайнгаа хуряалга ба тушаалгые түрүүшын 11 колхоз сүм дүүргэжэ, республикын Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ

Түрүүшүүлтэй зэргэшэхын түлөө тэмсэгты!

МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГ

Гүнзэгы гээгдэлтэй колхозууд

МУХАРШЭБЭР. (Телефоноор абтаба). Манай аймагай колхозууд таряа хуряалга ба сохилгоор, илангаяа тушаалгаар гүнзэгы таһалдабаритай. Байгша оной сентябриин 27-ой мэдээгээр гүрэндөө таряа тушааха түсэбөө арайхан гэжэ 18,1 процент дүүргэбэ.

Таряахуряалга, сомолго, сохилго, болон тушаалгые саг болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ бүхэ республиканска социалистическэ мүрысөөниие эмхидхэхэ талаар үүсхэл гаргаһан «Красный Заган» колхозойхид гүрэндөө уялгата ёһоор таряа талха тушааха жэлэйнгээ түсэбые холо дүүргээгүй байшоо. Һүүлэй мэдээгээр 4.811 центнер таряа талха гүрэндөө тушааха байһан аад, арайхан гэжэ 1.138 центнер тушаагаад, гансахан аймаг соогоо бэшэ, харин бүхы республика соогоо гээгдэжэ байхань тон эпүүритэй болоно.

Шаралдайн сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Петров) 3.540 центнер тушааха түсэбтэй аад, сентябриин 27-ой мэдээгээр 1.112 центнер тушааба. Тэрэшэлэн Ждановай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Колобов) үнгэрэгшэ август ба сентябрь һарын туршада арайхан гэжэ 10 центнер гүрэндөө тушаагаад байна.

Аймагай колхозуудай иимэ гүнзэгы таһалдабарида ороһон шалтагааниинь юундэ байнаб гэхэдэ, түбхын түрүүндэ, социалистическэ мүрысөөндэ ороһон уялгануудаа харюусалгагүйгөөр бэелүүлжэ байна гэхэдэ заахапшье алдуу энд болохогүй гэшэ. Тиимэһээ колхозуудай правленинүүдэй болон партийна эхин организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол абаһан уялгатаа эзэн болож, үгэдэ хүрэхэ тушаа бүхы колхозникуудые хүмүүжүүлхэ үүргэтэй.

А. КРАСИНСКАЯ.

Мүрысөөе эндэ хүтэлбэрилнэгүй

Мухаршэбэрэй аймагай Шаралдайн сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой эрэгтэй эмэгтэй колхозникууд болбол таряахуряалга ба тушаалгые болзорһоонь урид дүүргэхэ нэгэн хүсэлэнтэйгөөр унаһан малгайгаа абангүйгөөр хүдэлмэрилнэд.

Һаяхан тус колхозой правлени болбол таряахуряалга дээрэ ажалладаг колхозникуудай социалистическэ мүрысөөнэй дүнгые хаража үзөөд, эпээндэ шалгарагшадта үнэтэ шангуудые барюулба. Шагнагдагшадай дунда нүхэд В. Родионова, У. Калашникова, В. Маковеева болон Е. Евдокимова гэгшэд бии. Эдэнэр хадаа үдэрэйнгөө нормын таряахуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ үлүүлэн дүүргэжэ байһан юм.

Мүн гар хажуурша Е. Фетисова, Н. Маковеева, Л. Маковеева, П. Гороховская, Н. Иванова болон бусад стахановецуудай тоодо багталсажа, үндэр шанда хүртэбэд. Тиихэ зуура өөһэд дээрээ даажа абаһан социалистическэ уялгануудаа хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байдаг колхозникууд эндэ олон бии.

Тус колхозой партийна эхин организациин дэргэдэхи агитколлективэй агитаторнууд, тэндэхи һургуулиин директор ВКП(б)-гэй член нүхэр Дикарева гэгшэ түрүүтэй үргэн нийтэ колхозникуудай дунда партийно-политическэ болон нийтэ эйлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр эрхилжэ, колхозникуудай абаһан уялгаяа дүүргэхэ хэрэгтэнь туһаламжа үзүүлдэгүй байхань гайхалтай. Ханын газетэ ба дайшалха хуудаһануудые үшөө гаргаагүй байһан зандаа. Советскэ Союзай гадаадын ба дотоодын һониннууд тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэгүй.

М. ГОНЧАРЕНКО.

Намарай тарилгын түсэб дүүргэбэ

Бичурын аймагай Моргентуевска сельсоведэй Чапаевай нэрэмжэтэ, Окино-Ключевскиин сельсоведэй Куренковой нэрэмжэтэ колхозууд намарай тарилга хэхэ жэлэйнгээ түсэбые саг болзор соонь дүүргэбэ. Эндэ 50—50 гектар тарилга хэгдээ.

Эдэ колхозууд болбол хүршэ колхозуудтаа социалистическэ туһаламжа үзүүлжэ байнад.

ИВОЛГЫН АЙМАГ

Түрүүлһэн ба гээгдэһэн колхозууд тухай

ИВОЛГА, октябриин 1. (Телефоноор абтаба). Социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан колхозууд ороохото культурануудай хуряалгые дүүргэжэ байна. Аймагай томохон колхозуудай нэгэн болохо «Красный Оронгой» артель (түрүүлэгшэнь нүхэр И. Хулугуев) 2.120 гектар таряа хуряажа, таряа хуряаха түсэбөө 94 процент дүүргээ. Энэ тоодо 1.224 гектар комбайнаар хурягдаа. Таряа хадалгатай нэгэн хамта, сомолго ба сохилго амжалтатайгаар үнгэргэгдэнэ.

Машинаар болон гараар хадагдаһан 896 гектарай 774 гектарынь сомогдоо. 1.381 гектар дээрэхи таряан сохигдонхой. Тэрэшэлэн 18 партсъезд, Кировой болон Коминтерный нэрэмжэтэ колхозууд 88—92 процент хүртэр таряахуряалгаяа дүүргэжэ байна. Мүнөө тус колхозойхид хуряагдаһан таряагаа сомохо болон сохихо талаар гол анхаралаа хандуулжа байна. Тиимэһээ таряа сохихо хүдэлмэри һүни үдэр пэгадгүй хэгдэнэ.

Тэрээнһээ гадна, аймагай олонхи колхозууд хартаабха болон овощиин хуряалгые амжалтатайгаар дүүргэнэд. Ойрын үдэртэ аймагай бүхы колхозуудаар энэ хүдэлмэри дүүргэгдэжэ, овощь болон хартаабхые гүрэндөө тушааха ябадал эхилхэ юм. Зарим түрүү колхозууд хартаабха ба овощиие гүрэндөө тушаажа эхилхэнь.

Гэбэшье, «Красный пахарь» ба «Красный Октябрь» колхозууд таряахуряалгаар аймаг соогоо ехэхэн гээгдэжэ ябана. Тус колхозууд һүүлэй мэдээгээр хуряалгынгаа түсэбые ойролоо 70-аад процент болгоод байха юм. «МОПР» гэжэ колхоз бүришье гээгдэнги. Энэ колхозойхид таряа хуряалгынгаа түсэбые арайхан гэжэ 50 процент дүүргэбэшье һаа, таряа хуряалган дээрэ ехэхэн гээлтэ хоролтодо гарганад.

Ушар иимэһээ аймагай партийна ба советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд таряа хуряалга ба сохилгоор гээгдэжэ ябаһан колхозуудай хүдэлмэридэ үдэр бүри болото туһаламжа үзүүлжэ, тэдэнэрые гээгдэнги байдалһаан мулта татажа абаха тушаа гол анхаралаа табиха үүргэтэй.

Б. ЦЫРЕНЖАПОВ.

ЗЭДЫН АЙМАГ

Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ

Зэдын аймагай колхозуудай полинууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан комбайнернууд болон тракторист нууд болбол Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ аймагайнгаа Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ.

Жэшээлхэдэ, «Социализм» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг комбайнер нүхэр Степан Зарубин болбол өөрынгөө комбайнаар 230 гектар таряа талха монсогоршье ороохо гээнгүйгөөр хуряажа, жэлэйнгээ түсэбые 200 процент дүүргэбэ. Һүүлэй үедэ нүхэр Зарубин болбол үдэр бүри 20 гектар эрхим һайн шанартайгаар хуряадаг болоо.

Мүн «Социализм» хүдөө ажалай артелиин поли дээрэ хүдэлмэрилдэг нүхэр Шойнхор Паятуевай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадынхид жэлэйнгээ түсэбые 200 процент дүүргэхэһээ гадна, 300 килограмм үнэтэ горючи арбилба.

Эдэ түрүүшүүл социалистическэ мүрысөөндэ илажа гараһанайнгаа ашаар МТС-эй дирекциин ба партийна эхин организациин зуушалгаар аймагайнгаа Хүндэлэлэй доскада бэшэгдээд, саашадаа үшөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилхэ нэгэн хүсэлэнтэй.

Б. АНДРЕЕВ.

Үгэдөө хүрэһэн комбайнернууд

Сагаан-Уһанай МТС-эй суута комбайнер нүхэр Плюснин болбол Илалтын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ ороходо зуураа МТС-эйнгээ бүхы комбайнернуудые үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллахые уряалһан байгаа. Тиин, нүхэр Плюснин болбол бэе дээрээ даажа абаһан уялгаяа хүндэтэйгөөр дүүргэнэ. Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ ажаллажа, 300 гектар таряа талха, монсогоршье ороохо гээнгүйгөөр хуряагаад, сезон соогоо 550 гектар хуряажа рекорд туйлаха нэгэн хүсэлэнтэй.

Түрүү комбайнер нүхэр Плюснинтэй мүрысөөндэ ороһон комбайнер нүхэр Степан Зарубинай комбайнова агрегадынхид баһал ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйланад. «Социализм» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэдөө 10 үдэр соо 100 гектар хахалха гэһэн уялга абаад, тэрээнээ холо үлүүлэн дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ. Үнгэрэгшэ 3 үдэрэй туршада 60 гектар хуряажа, үдэрэйнгөө нормые 300 процент хүргэнэ. Стахановец комбайнер нүхэр Зарубин болбол мүнөө ВКП(б)-гэй члендэ ороходо гэжэ бэлэдхэжэ байна.

Эдэнэртэй нэгэн хамта социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон нүхэр А. Самбуевагай хүтэлбэрилдэг комбайнова агрегадынхид ехэхэн гээгдэжэ ябана. Эдэнэр хадаа Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ арайхан гэжэ 100 гектар таряа хуряаба.

Тиимэһээ МТС-эй партийна эхин организаци болбол нүхэр Самбуевагай комбайнова агрегадын дунда партийно-политическэ хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар ябуулжа, социалистическэ мүрысөөндэ гээгдэжэ ябаһан комбайнова агрегадуудта болон комбайнернуудта халуун туһаламжа үзүүлхэ үүргэтэй.

А. БУДАЖАПОВ.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГ

Абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргэбэ

Республикын түрүү болохо Саянтын МТС-эй комбайнернууд, трактористнууд, хүдэлмэришэн ба албахаагшадай уряагаар Сэлэнгын МТС-эй комбайнернууд болон трактористнууд социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, таряахуряалгын хүдэлмэриие саг болзор соонь дүүргэхэ гэһэн уялгануудые абаһан бэлэй.

Мүнөө манай МТС-эй олонхи комбайнернууд болон трактористнууд бэе дээрээ даажа абаһан уялгануудаа амаараа бэшэ, харин бодото ажалаараа бэелүүлхэ байнад. Жэшээлхэдэ, партиин членэй кандидат комбайнер нүхэр Н. П. Кокорин болбол Тельманай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа 275 гектар таряа хуряажа, бэе дээрээ даажа абаһан уялгаяа 137 процент дүүргэнэ. Нүхэр Кокорин болбол зарим үдэртэ 16—17 гектар хуряахаһаа гадна, ехэхэн хэмжээнэй горючи арбилжа шадаа.

Комбайнер нүхэр Раднажапова гэгшэ таряахуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, үндэр бүтээсэтэйгөөр ажаллана. Мүнөө 200 гектар хуряажа, сезонно даалгабаряа 130 процент дүүргээ. ВКП(б)-гэй членэй кандидат комбайнер нүхэр Бадмаев болбол 20 үдэрэй туршада 205 гектар хуряагаа.

Тэрэшэлэн комбайнернууд нүхэд Эрдынеев, Ешиева болон бусад комбайнаар таряа хуряаха сезонно даалгабаринуудаа үглөө мүнөө дүүргэхэ болоод байна. Сэлэнгын МТС болбол мүнөө жэлдэ бүхы дээрээ 2.200 гектар таряа талха комбайнаар хуряаха түсэбтэй байһан аад, һүүлэй мэдээгээр 2.279 гектар хуряажа, жэлэйнгээ түсэбые 102 процент дүүргэбэ.

Комбайнаар таряа хуряаха хүдэлмэри үргэлжэлһөөр. Комбайнернууд болон трактористнуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөнэй долгин үдэрһөө үдэр бүри үргэдэжэ байна.

П. АНГАРОВ.

Түрүү колхозуудһаа жэшээ абагты

Сэлэнгын аймагай колхозууд гүрэндөө таряа талха тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ, өөһэдынгөө түрүүшын уялгануудые бэелүүлжэ байха юм.

Мүнөө аймагай колхозуудһаа гурбан колхоз таряа тушааха түсэбөө дүүргэбэ. Молотовой ба Тельманай нэрэмжэтэ колхозуудай һүүлээр Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхоз таряа тушааха түсэбөө сүм дүүргэбэ. Хамта дээрээ 1.681 центнер эрхим һайн шанартай таряан тушаагдаба.

«Майн 1», Тельманэй ба Куйбышевой нэрэмжэтэ колхозууд ороохото культурануудай хадалгые аймаг соогоо эгээн түрүүлжэ дүүргээд, сомолго болон сохилгые түхэреэн сүүдхэ соо хэжэ байнад.

Г. САБЖАЕВ.

БИЧУРЫН АЙМАГ

Комбайнернуудай үндэр бүтээсэтэ ажал

Аймагай колхозуудай полинууд дээрэ хүдэлмэрилдэг комбайнернууд болон колхозникуудай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэдэнэ. Мүрысөөнэй ашаар ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа, стахановецуудай тоодо багталсаха зуураа аймагай Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэгшэдэй тоо үдэр бүри олоширжо байна.

Октябрьска революциин нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг Бичурын МТС-эй комбайнер нүхэр Д. Санжижапов болбол өөрынгөө комбайнаар 180 гектар таряа эрхим һайн шанартайгаар хуряажа, ехэхэн тооной горючи арбилжа шадаа. Мүн комбайнер нүхэр Л. Афанасьев гэгшэ «Сталинский путь» гэжэ хүдөө ажалай артелиин поли дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа энэ оной сентябриин 16-ай мэдээгээр 170 гектар гээлтэгүйгөөр хуряаба.

Тэрэшэлэн Калининай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг комбайнер нүхэр П. Горностаев болбол 170 гектар хуряажа, жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргээд, таряахуряалгын хүдэлмэриие үргэлжэлһөөр. Тус колхозой член нүхэр Д. Цыбикмитова гэгшэ 300 боолто хэхэ нормотой байһан аад, мүнөө үдэрһөө үдэр бүхэндэ 800—1.000 боолто хүртэр уяжа, алдар сууда гаранхай.

Е. КУПРАШ.

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГ

Түрүү тракторна бригада

Хэжэнгын МТС-эй нүхэр Дугаржаб Доржиевай хүтэлбэрилдэг тракторна бригада болбол Доодо-Худанай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэдөө бараадаа шахуу ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа, стахановецуудай нэрэ түрэдэ хүртэнэ.

Тус бригадынхид зунай ба намарай үедэ хэхэ тракторна хүдэлмэриингөө түсэбые дүүргэхэ талаар МТС-эйнгээ коллектив соо түрүү һуури эзэлжэ ябана. Мүнөө энэ бригадын трактористнууд зундаа пар хахалха түсэбөө үлүүлэн дүүргээд, намарай пар хахалха хүдэлмэридэ ороод, урда мэтэ ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа, үргэн нийтэ колхозникуудта магтуулжа ябаха юм.

Н. НИМАЕВ.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын алдар" гэжэ орденууд ба „Эхын медаль" гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

(Үргэлжэлэл. Эхининь «Б. М. Үнэнэй» сентябрийн 29-нэй номерто).

18. РЯБОВА Мария Дмитриевнае—Сэлэнгын аймагай «Авангард» колхозой колхозница.

19. САНДАКОВА Цырен Сандаковнае—Сэлэнгын аймагай Ворошиловэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

20. СУСЛОВА Мария Дмитриевнае—Сэлэнгын аймагай «XVIII партсъезд» колхозой колхозница.

21. ТУРЧАНИНОВА Елена Михайловнае—Сэлэнгын аймагай Нижний-Убукун тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

22. ФИЛИППОВА Мария Григорьевнае—Сэлэнгын аймагай Загастайн сельпогой худэлмэришэн.

23. ХОМЯКОВА Вера Фёдоровнае—Сэлэнгын аймагай «1-ое Мая» колхозой колхозница.

24. ШЕМАКОВА Рахилые—Сэлэнгын аймагай Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

25. ЭРДЫНЕЕВА Цыренжит Ешидагбаевнае—Сэлэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

26. ЮГОВА Матрёна Михайловнае—Сэлэнгын аймагай Ново-Селенгинск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
Г. ЦЫДЕНОВА.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
В. МОНКЕТОВ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан. 1945 оной июлиин 12.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын алдар" гэжэ орденууд ба „Эхын медаль" гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-ай Указай үндэhөөр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэhөө шагнаха гэбэл:

Найман хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 2-ДОХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. БЕЛЬКОВА Парасковья Ананьевнае—Баргажанай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

2. ДМИТРИЕВА Екатерина Григорьевнае—Баргажанай аймагай, Баргажан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

3. ЗВЕРЕВА Наталья Лукиничнае—Баргажанай аймагай Телятниково тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

4. ЦИВИЛЕВА Мария Алексеевнае—Баргажанай аймагай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

5. ЦИНДЭСКИНА Санжые—Баргажанай аймагай, Суво тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

6. ЧИРКОВА Мария Семёновнае—Баргажанай аймагай. Душелан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

7. ЭБУЕЕВА Дыицыма Ринчиновнае—Баргажанай аймагай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Долоон хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 3-ДАХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. АКСЕНТЬЕВА Аграфена Семёновнае—Баргажанай аймагай, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

2. АНДРЕЕВА Антонида Семёновнае—Баргажанай аймагай, Баргажан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

3. БОЯНОВА Дулма Хандуевнае—Баргажанай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

4. БУДАЕВА Дулма Эрдыниевнае—Баргажанай аймагай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

5. ВАСИЛЕНКО Хавронья Ананьевнае—Баргажанай аймагай, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

6. ДЕМИДОВА Итта Петровнае—Баргажанай аймагай, Баргажан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

7. ЗАРУБИНА Апполинария Григорьевнае—Баргажанай аймагай, Баргажан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

8. ЗВЕРЬКОВА Елена Семёновнае—Баргажанай аймагай, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

9. КОЛМАКОВА Александра Филипповнае—Баргажанай аймагай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

10. КОНДАКОВА Анастасия Алексеевнае—Баргажанай аймагай, Нестериха деревниин гэрэй эзэн эхэнэр.

11. КОНДАКОВА Федосья Иннокентьевнае—Баргажанай аймагай. Баргажан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

12. МЕРКУСКИНА Мыжитма Кушеевнае—Баргажанай аймагай. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

13. МОЛЧАНОВА Фёкла Филипповнае—Баргажанай аймагай. Баргажан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

14. НОСОРИТИНОВА Рукине—Баргажанай аймагай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

hБаргажанай аймагай, Кировэй нэ-

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Мүнөөдэр—гүрэнэй ажалай резервнүүдэй 5 жэлэй ой

Шэн зоригто ажал

Агуухэ Сталин багшын заабариин ёhоор, 1940 оной октябриин 2-то гүрэнэй ажалай резервнүүдые бэлэдхэхэ тухай хуули гараhан байгаа. Үнгэрhэн 5 жэл соо юрэнхыдөө манай орон айхабтар ехэ шалгалтануудые барижа гараха зуураа улам бүри ургашаа урган мандаба. Энэ ургалта хүгжэлтэдэ хүрэмөөр манай залуу үетэншье ургаhан байна гээшэ. Хэдэн мянгаад хүбүүд ба басагад гүрэнэй гаргаша дээрэ hуража, тон ехэ үйлэдбэриин hургуули хэжэ гараhан, шухала теоретическэ эрдэмтэй болоhон, элдэб орёо бэрхэ мэргэжэлнүүдые шудалhан байна.

Манай республикын ремесленнэ, түмэрзамай училищанууд, ФЗО-гэй hургуулинууд энэ үе соо мэргэжэлтэй 12 мянган худэлмэришэдые, тэдэнэй тоодо 4.629 маталлистнүүдые, 2.636 барилгашадые, 2.792 түмэрзамайхидые, 680 хэлхэе холбоошодые hуража гаргаад байна. Тэдэнэй олонхидынь мүнөө мэргэжэлтэй боложо, бэеэ даанхай худэлмэридэ ороод байхадаа үнэн сэхээр, үндэр бүтээсэтэйгээр худэлмэрилжэ байха юм.

Мүнөө дайн сэрэг дүүрээд байхада тон ехэ барилгын худэлмэри хэгдэхэ гээшэ. Манай ороной улам саашадаа урган хүгжэхын тулада шэнэ шэнэ завод ба фабрикануудые бодхоохо, шэнэ шэнэ шахт ба электростанцинуудые бариха хэрэгтэй. Арад зоной ажабайдалые улам hайжаруулхын, хүн бүхэнине hайнаар эдеэллэхын ба hайнаар хубсалуулхын тулада шэнэ хүсэлэлгэ гаргаха зэргэтэйбди.

Эдэ бүхы зайлашагүй шухала зорилгонуудые шиидхэхэ ябадал худэлмэришэн таряашанай саашанхи ургалтаhаа, тэдэнэй худэлмэриин улам бүри эдибхитэйгээр ба культурна болохо ябадалhаа ниисэдгүй ехээр дулдыдаха байна. Тиимэ ушарhаа парти ба правительство болбол бүхы училищануул ба hургуулинуудай гансал hайнаар хүлэлжэ, мэргэжэлтэй hайн хүдэлмэришэдые бэлэдхэхэ ябадалда тон ехэ анхаралаа табижа байна. Тиимэ дээрэhээ манай ремесленнэ, түмэрзамай училищанууд ба ФЗО-гэй hургуулинууд хэды ехэ алдартай байжа, олон хүбүүд ба басагадай тэрээндэ hураха ехэ дуратай байhаниинь элитэ.

Д. ДАШИПЫЛОВ.

Һурахынгаа хажуугаар...

Бурят-Монголой училищанууд ба ФЗО-гэй hургуулинуудай hурагшад эрдэм номдоо hуража байхынгаа хажуугаар хэhэн хэрэгыень нэрлэхэдэ иимэ:

295 паровоз ба 439 вагонуудые заhабарилаа,

хэлхээ-холбооной 577 километр утатай линиие шэнээр табиhан гү, али заhаhан байна,

293.300 түхэригэй оборонно шанартай зүйлнүүдые хэжэ гаргаhан,

387.100 түхэригэй инструментнүүдые мастерснейнууд соогоо хэжэ бүтээhэн,

хүдөө ажалай машинануудай 292.300 түхэригэй сэнтэй запасна частьнуудые бэлдэhэн байха юм.

Мүн баhа тэдэнэр дайшалхы зэр зэбсэг хэhэн, гол мүрэнэй пароходууд, түмэрхаргы дээрэ, телеграфта худэлмэрилжэ байhан юм.

Тэдэнэр hуража байхадаа 4 миллион 656.100 түхэригэй сэнтэй юумэнүүдые бүтээжэ, арадай ажахыда үгэбэ.

Үсэгэлдэрэй hурагшад, мүнөөдэрэй худэлмэришэд

Залуу хүдэлмэрилэгшэдэй показательнууд

Матвеев Никита Кузьмич—түмэрзамай № 2 училищиие дүүргээд, мүнөө хүндэ паровозуудые жолоодожо ябана.

Григорьев Михаил Павлевич — мүнөө ПВРЗ-гэй Теплоэлектроцентралиин техникээр худэлмэрилжэ байна.

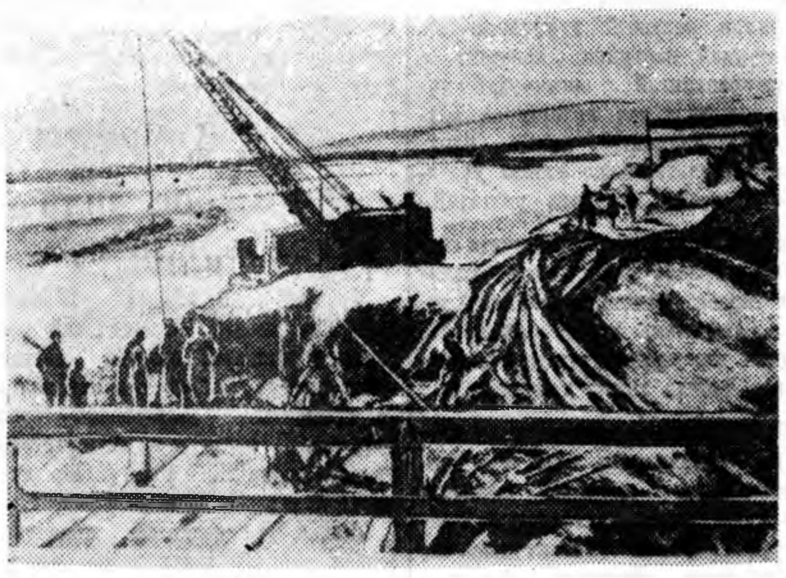
Ходорева гэгшэ гүрэнэй завод дээрэ бүлэг токарьнуудые даажа, мастераар хүдэлнэ.

Симонов—түмэрзамай № 1 училищиие hайнаар дүүргээд мүнөө ПВРЗ-дэ залуушуулай бригадын бригадираар худэлмэрилжэ байна. Тэрэ бригадань даалгабаряа 200-hаа дээшэ процент ходо дүүргэжэ, Симонов өөрөө «Заводой эрхим слесарь» гэhэн нэрэзэргэдэ хүртэнхэй.

Бородин—№ 1 ремесленнэ училищиие дүүргээд, гүрэнэй заводой бүлэг слесарьнуудые даажа, мастераар худэлмэрилнэ.

Бобкова Евгения ба **Радионова Мария** гэгшэд № 7 ФЗО-е дүүргээд, Зүүн-Сибирскэ түмэр харгы дээрэ ахалагша кондуктораар ажаллажа байнад.

Үсэгэлдэр hурагша ябаhанаа мүнөөдэр мэргэжэлтэй хүдэлмэришэн боложо, социалистическэ ажалда шударгуу сэхээр хандажа байhан хүбүүд басагадые нэрлэхэ болоо hаа манай республика дотор олон байха.

УҺА ХААХА ДААМБА БАРИЛГА ДЭЭРЭ.

Энэ даамбын барилгын түрүүшын ээлжээнэй худэлмэринүүд ноябриин 7-хүртэр дүүргэгдэхэ ёhотой юм. Городой ажалшад мүрысөөнэй долгин доро хамаг хүсэсэ зангидажа байна.

А. Поповой фото.

Лондондохи советскэ посольстводо нүхэр Молотовой хүндэлэлдэ уулзалган болобо

ЛОНДОН, сентябриин 28. (ТАСС). Великобританидахи Советскэ элшэн сайд нүхэр Гусев болбол сентябриин 27-до Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар нүхэр В. М. Молотовой хүндэлэлдэ ехэхэн уулзалга хэбэ. Уулзалга дээрэ гадаада хэрэгүүдэй министрнүүдэй конференциин делегацинуудай гэшүүд, английска правительствын болон дипломатическа корпусуудай гэшүүд байлсабад.

Айлшадай тоодо байлсагшад гэбэл: Англиин гадаада хэрэгүүдэй министр Бевин, США-гэй гүрэнэй секретарь Бирнс, Францын гадаада хэрэгүүдэй министр Бидо болон Хитадай гадаада хэрэгүүдэй министр Ван Ши-цзе гэгшэд; английска правительствын гэшүүд—финансын министр Дальтон, лорд-канцлер Джоуитт, ажалай министр Айкс, гүрэнэй министр Ноэль-Бейкер, далайн министр Александер, гэгээрэлэй министр Эллен Вилкинсон, авиациин министр лорд Стэйнсгайт, почто ба телеграфын министр лорд Листоуэлл, мүн тэрэшэлэн кентерберийскэ сүмын настоятель Хьюлетт Джонсон, Лондоной лорд-мэр болон бусад болоно.

Уулзалга дээрэ США-дахи советскэ элшэн сайд Громыко, СССР-тэхи английска элшэн сайд Керр, СССР-тэхи американска элшэн сайд Гарриман, СССР-тэхи французска элшэн сайд Карту, Лондондохи дипломатическа корпусой гэшүүд, гадаада хэрэгүүдэй министрнүүдэй Соведэй конференци дээрэхи советскэ делегациин гэшүүд, советскэ посольствын ба советскэ учреждениинүүдэй харюусалгата худэлмэрилэгшэд, мүн тэрэшэлэн английска наукануудай, искусствонуудай болон хэблэлэй элитэ түлөөлэгшэд байлсаба.

Уулзалган дээрэ 500 hаа үлүүтэй айлшад байлсаба. Уулзалга болбол хани барисаанай ёршоо байдалда үнгэрөө.

Генерал Ведемейер гэгшэ Вашингтондо ерэбэ

НЬЮ-ИОРК, сентябриин 28. (ТАСС). Хитадтахи американска сэрэгүүдые командалагша генерал-лейтенант Ведемейер гэгшэ Вашингтондо ерэбэ гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентство дамжуулна. Ведемейер болбол Холбоото Штадууд хадаа хитадай сэрэгүүдые мүнөөнэй программаар hургаха ба зэбсэглэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэжэ байна гэжэ хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ мэдүүлбэ.

Афиныда сүлөөлэлтын хүдэлөөнэй дүрбэн жэлэй ойн hайндэрлэлгэ

АФИНЫ, сентябриин 29. (ТАСС). Национально-сүлөөлэлтын фронтын (ЭАМ) дүрбэн жэлэй hайндэрлэлгэ үнэхөөрөө арад ниитын баярай үдэр боложо үнгэргэгдэбэ.

Митингын эхилхэhээ бүри түрүүн 80 мянган хүниие багтаадаг стадионой гансахан трибунануудые бэшэ, харин стадионой бүхы полиие болон ойро шадарай талмай дээрэ hайндэрэйнгөө хубсаhа хунар үмдэhэн хүнүүд суглараба. Дайн сэрэгэй ба национальна эсэргүүсэлтын ветерануудай ба ЭАМ гэжэ партиин лидернүүдэй харагдахадань арад зон халуунаар амаршалhан байгаа. Грециин ба гитлеровскэ Германиин түрмэнүүдээр 9 жэл соо хаагдаhанайнгаа hүүлээр эгээн түрүүшынхиеэ Афины болон Перейгай арад зоной урда харагдаhан компартиие хүтэлбэрилэгшэ Захариадис гэгшые арад зон болбол гар дээрээ үргэжэ бүхы стадион дээгүүр ябаба.

Эсэргүүсэлтын хүдэлөөндэ ами наhаяа үгэгшэдтэ дурасхаал хэхэгүй гэжэ регентээр хоригдоhон епископ Козани Иоким гэгшэ арадай демократиин эсэсэй илалта хүртэр тэмсэлые үргэлжэлүүлхэ гэжэ уряалтайгаар сугларагшадта хандаба. Тэрэнэй hүүлээр ЭАМ-эй коалицида оролсоhон бүхы партинуудай түлөөлэгшэд гэбэл арадай сүлөөлэлтын армиин (ЭЛАС) генерал Гиргориадис, мүн тэрэшэлэн Грециин сүлөөлэгдэhэн районуудай правительствын хүтэлбэрилэгшэ байhан профессор Своло гэгшэд үгэ хэлэбэд.

Эсэргүүсэлтын тэмсэлшэдтэ ниитын үршөөл олгохо тухай, түлөөлэгшэдэй правительствые бии болгохо тухай болон арадай демократиие бэелүүлхэ тухай үгэ хэлэгшэдэй эрилтые арад зон болбол нэрьемэ альга ташалгаар ба шанга абяануудые хашхаржа амаршалба.

Митинг болбол ами бэеэ үгэhэн тэмсэлшэдэй дурасхаалда минута абяагүй боложо ба үйдхарай дуунуудые дуулажа дүүрэбэ.

США-гэй сэрэгэй министр Паттерсоной мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН, сентябриин 28. (ТАСС). США-гэй сэрэгэй шэнэ министр Паттерсон болбол өөрынгөө эгээн түрүүшын пресс-конференци дээрэ амгалан байдалые хамгаахын тулада ехэхэн тооной зэбсэгтэ хүсэнүүдые байлгаха тушаа уряалба. Дайн сэрэгhээ амгалан тайбан байдалда ороходоо США-гэй үмэнэ байhан түбэгтэй асуудалнуудые тэмдэглэхэ зуураа Паттерсон иигэжэ мэдүүлбэ:

«Германи ба Япониие капитуляци хэхэ тушаа зорилгонуудаа дүүргэхэhээнь бидэнэр арсаха ёhогүйбди. Эндэ харша районуудай эзэмдэлгые оруулжа, тэрэнэй тулада бидэнэр харюусаха байнабди. Гэхэ зуураа энэ эзэмдэлгэ хадаа хэды шэнээн сагта хэрэгтэй байhан байнаб, тэрэ саг соо хэгдэхэ байха. Иимэ эзэмдэлгые энээндэ хэрэгтэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй тоое барингүйгөөр бэелүүлжэ болохогүй. Энээниие дүүргэлгэдэ манай бэлэн ба шадабаритай байhанда заахантшье ажаг hэжэг түрэхэ ёhогүй» гэбэ.

Паттерсон болбол саашадаа сэрэгэй министерство болбол американска армиие тэды шэнээн бага болгохо ябадалые үргэлжэлжэ. 1946 оной июль хүртэр тэрэниие хоёр миллиондо хүргөөд, нүгөө талаhаань hара бүхэндэ 50—50 мянган хүниие татаха ябадалые үргэлжэлүүлхэ юм гэжэ мэдүүлбэ.

Аргентинэдэхи американска хэрэгүүдэй этигэмжэтын мэдүүлгэ

НЬЮ-ИОРК, сентябриин 29. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын Буэнос-Айресhаа дамжуулхань хадаа, американска хэрэгүүдэй этигэмжэтэ Кэбот болбол хэблэлэй түлөөлэгшэдтэй хөөрэлдэхэдөө, Аргентинын гадаада хэрэгүүдэй министр Куку гэгшэдэ орон доторoo осална байдал бии болгоhон ба бусад хэмжээнүүдые абаhаниинь США-гэй олониитын hаналда тиимэ гэшэгүй буруугаар харагдана гэжэ мэдүүлбэ.

Буэнос-Айресhаа Юнайтед Пресс агентствын корреспондент болбол Аргентинэдэ арестовалалга үргэлжэлhөөр гэжэ мэдээсэнэ. Эндэ байhан мэдээгээр хадаа Росариогой полици болбол прогрессивно-демократическа партиин лидер Антело гэгшые арестовалба. Тэрэшэлэн генерал Эспиндола болон бусад офицернүүд тушаалhаан гаргагдаа, мүн тэрэшэлэн апрелиин 25-да болоhон заговорто хабаадалсаа гэжэ правительствоор зэмэлэгдэhэн гражданска нюурнууд болбол сэрэгэй трибуналай энэнэй урда тээхи зэмэлэлгые верховно сүүдэй hэлгэhэншье мүртэнь баhал арестовалагдаба гэнэ.

Харюусалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

БОЛЬШЕВИЗМЫН АГУУЕХЭ ЗЭБСЭГ

„ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс" гараhанhаа хойшо 7 жэл болобо

«ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» гараhантай дашарамдуулан партийна пропагандые шэнэдхэн табиха тухай» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол хадаа марксизм-ленинизмын пропагандые эмхидхэхэ ябадалда шэнэ үе шата нээhэн, манай парти болон гүрэнэй идейнэ ажабайдалда айхабтар ехэ дэбжэлтэ болоод үгэhэн байна.

«ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» хадаа «большевизмые шудалха гэhэн зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ шухала зэбсэг... партийна ба партийна бэшэ большевигүүдэй политическэ hэрэмжые дээшэлүүлхэ зэбсэг, марксизм-ленинизмын пропагандын хэрэгые зохихо теоретическэ хэмжээндэнь хүртэр үргэхэ зэбсэг болоно».

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ бүхы советскэ арад зон марксизм-ленинизмын теори шудалhан манай большевистскэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, немецко-фашистска эзэмдэгшэдтэ эсэргүү дайн сэрэгые амжалтатайгаар ябуулаад илалта олоhон байна.

Арад зондо хандажа 1945 оной сентябриин 3-да хэлэhэн үгэ соогоо нүхэр Сталин иигэжэ заажан байна:

«Манай советскэ арад илалтын хэрэгэй тулада хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллаба. Бидэнэр хүндэ хүшэр жэлнүүдые тэсэжэ гараабди. Теэд мүнөө бидэнэр илаабди гэжэ хүн бүхэн хэлэжэ шадаха байна. Энээнhээ хойшо Баруун тээ немецкэ добтолгын ба Зүүн тээ японско добтолгын аюулhаа манай Эсэгэ оронине аршалагдаhан дээрэ тооложо шадаха байнабди. Бүхы дэлхэйн арад зоной үни удаан хүлеэhэн эб найрамдал ерэбэ».

Амгалан сагай ажалда ороод байхадаа арадай ажахын шэнэ зорилгонуудые шиидхэхэ зэргэтэйбди. Тэрэнэй тулада Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ олоhон дүй дүршэлөө дүүрэн хэрэглэхэ, өөрынгөө эрдэм шадабариие улам дээшэлүүлхэ хэрэгтэй.

Большевигүүдэй партиин түүхые гүнзэгыгөөр шудалха ябадал хадаа эдэ зорилгонуудые hайнаар шиидхэхэ ябадалда манай тон ехэ туhа дүхэм болоjо үгэхэ байна.

Тиимэ тула большевистскэ пропагандын хүдэлмэриие улам бүри ашатуhатай болгохо, тэрэниие улам хүсэтэй болгохо ябадал партийна организаци бүхэнhөө эригдэнэ.

Энэ хүдэлмэри хэхэдээ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1938 ондо үгэhэн заабаринуудые зайлашагүйгөөр дүүргэхэ хэрэгтэй. Тэрээн соо «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые» үндэhэлэн марксизм-ленинизмые шудалха хэрэгтэй гэhэн байна. Тэрээнhээ хойшо марксизм-ленинизмые тус тустаа шудалха ябадал гол метод болоо. Иигэжэ hуража байhан хүнүүдтэ туhалхын тулада лекци ба консультацинууд хэгдэнэ.

ВКП(б)-гэй ЦК болбол хүн бүхэнэй эрдэм бэлэдхэл дээрэнээ хаража, партиин историие үзэхэ 3 звено байгуулха гэhэн бэлэй.

Бэлэдхэл багатай нилээд олон хүнүүд доодо звенодо оролсожо, ВКП(б)-гэй историие гурбан гол үе шатануудай болгожо хуряангыгаар шудална:

1. Большевистскэ партиие байгуулхын түлөө тэмсэл (I—IV бүлэгүүд).

2. Большевигүүдэй парти болбол пролетариадай диктатурын түлөө тэмсэлдэ (V—VII бүлэгүүд).

3. Большевигүүдэй парти засагые абаад байхадаа (VIII—XII бүлэгүүд).

Нилээдгүй бэлэдхэлтэй байhан ба манай кадрнуудай олонхинь болодог хүнүүд дунда звенодо багтажа, «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые» 12 бүлэгөөрынь бүлтынь үзэнэ.

Дээдэ звено гэхэ гү, али эгээл бэлэдхэлтэй хүнүүд хадаа «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые» бүлэг бүлэгөөрэнь тодорхойлон Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай зохихо номуудые хэрэглэжэ үзэдэг гээшэ.

Томо томо предприяти болон томо учреждени дээрэ доодо тушаалта кадрнуудай 2—3 кружок, дунда тушаал зэргэтэй кадрнуудай 2—3 кружок ба эгээл бэлэдхэлтэй хүнүүдэй нэгэ кружок эмхидхэгдэдэг болоо.

Гэбэшье партийна олонхи хүтэлбэрилэгшэд энэ тогтоолой удха шанарые ойлгоодүй байжа, марксизм-ленинизмын пропагандые шэнэдхэн hайнаар табижа шадаагүй байhаар.

ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой бюро болбол «Нүх. Прокопьев директортэй заводой парторганизациин коммунистнуудай политическэ hуралсал тухай» тогтоолые миинтэ гаргаагүй гээшэ. Завод дээрэ 22 кружок бии. Тэндэ олонхи коммунистнуудынь hуралсажа байдаг. Энэ кружогууд хайшан гэжэ хүдэлжэ байнаб гэжэ заводой партком мүнөөшье болтор мэдээгүй байhаар. Парткабинедынь ВКП(б)-гэй историие тус тустаа үзэжэ байhан коммунистнуудта болон пропагандистнуудай хүдэлмэридэ шухала туhаламжа үзүүлнэгүй гэхэдэ болоно.

Улан-Удын ПВРЗ дээрэхи байдал мүн лэ энээнhээ дээрэ бэшэ. Тэндэ байгуулагдаhан кружогууд парткомой зүгhөө заабари абадаггүй, ямаршье хяналтагүйгөөр хүдэлдэг байна. Завод дээрэнь эрдэм болбосоролтой хуушанай большевигүүд бии. Теэд заводой партком хадаа тэдэнээр лекци уншуулха, залуу коммунистнуудта туhалуулха тухай баhа юушье хэнэгүй.

Партийна пропагандые өөрөө бүтэхэдэ табнжархиhанай гэмээр марксизм-ленинизм шудалха ябадалые хэрэгсээдэггүй коммунистнууд ПВРЗ дээрэ олдобо. «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» намда бии, зүгөөр тэрэ номые мүнөөшье болтор уншаагүй хүм» гэжэ парткомой член нүхэр Иванов Н. С. гэгшэ хэлэбэ.

—Юундэ?—гэжэ асуухада, тэрэ Иванов хадаа «намайе сүлөөгүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна гэжэ мэдэнэгүй гүт, намайе бү агитировалагты, партиин истори үзэхэ сүлөөмнигүй» гэжэ hэнгэргүйгөөр дуугарhан байха юм. Партиин уставай эрилтэнүүдые мартажархиhан иимэ хүниие парткомой член болгожо яахадаа байлгадаг юм гэжэ ПВРЗ-эйн партийна хүтэлбэрилэгшэдhөө асууя. «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» хадаа коммунист бүхэнэй уялгата ёhоор үзэхэ номынь гээшэ.

Партиин райкомууд ба айкомуудай хүдэлмэридэ баhал олон дутагдалнууд бии. Жэшээлхэдэ Заводской райкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша нүхэр Русаков болбол хаана хэды кружок бииб гэжэ тоо мэдээ шүүрдэжэ абаад лэ, марксизм-ленинизмын пропагандын шанар тухай, коммунистнуудай идейнэ болбосорол тухай огто hонирходоггүй байна. Тиихэдэнь Заводской райкомой бюрошье hанаа амар hуужа байдаг.

Партийна комитедүүд партийна пропагандын хэрэгые hайнаар хүтэлбэрилдэг болоjо. марксизм-ленинизмые үзэжэ байhан хүнүүдтэ үргэн туhаламжа үзүүлхэ ёhотой.

Манай зорилго хадаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дээрэхи тогтоолтой коммунист бүхэниие танилсуулха тэды бэшэ, харин тэрэ тогтоолые үгэ дуугүйгөөр бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ, манай зарим хүдэлмэрилэгшэдэй теоретическэ гээгдэлые түргэнөөр усадхаха ябадал болоно.

Н. КРИВОШЕИНА, ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша.

Соносхол

Бурят-Монголой культура ба экономикын шэнжэлхы ухаанай институт (НИИКЭ), Бурмонгиз ба „Бурят-Монголой Үнэн" газетын редакци болбол

ОРШУУЛГАШАДАЙ КУРСАДА

хүнүүдые абаха гэжэ соносхоно

Оршуулгашадай курсада дунда ба дүүргээгүй дунда hургуулитай хүнүүд абтаха юм.

Һураха болзорынь 6 hара, курсантнууд стипенди, байра ба столовоор хангагдаха.

Энэ курсые дүүргэгшэд НИИКЭ, Бурмонгиз, „Бурят-Монголой Үнэнэй" редакцида ба аймагай газетэнүүдтэ хүдэлмэрилхөөр абтаха байна.

Орохо дуратан мэдүүлгэ барижа, иимэ адресаар эльгээхэ ёhотой: *г. Улан-Удэ, ул. Кирова, 27. Дирекции НИИКЭ*

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1.80. зам. ответ. редактора—7.89. ответ. секретаря—3.23. отделов: партийной жизни и промышленности—7.89. сельского хозяйства—6.03, писем и переводов—6.03 (2 зв); объявлений—2.64 (2 зв.).

Н—00453. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР Тираж 5.500.